

Boendeplanering för äldre i regionen Västerort – reviderad 2015

Rinkeby-Kista, Spånga-Tensta, Hässelby-
Vällingby och Bromma stadsdelsnämnder

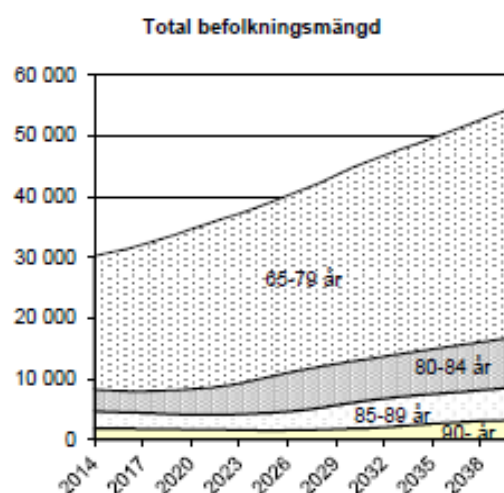
Framtida behov av äldreomsorg i Västerort

Sweco EuroFutures AB har, på uppdrag av äldreförvaltningen, gjort en framskrivning av äldreomsorgsbehov perioden 2015-2040.¹ Framskrivningen utgår ifrån senast tillgängliga uppgifter om omsorgstagande, vilka avser september 2014. Prognosen bygger på en rad bedömningar av befolkningsutveckling och konsumtionsutveckling.

Befolkningsutveckling i Västerort

Befolkning

Prognos 2014 - 2040

Graf ur Swecos Framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2015-2040

I Västerort förväntas antalet personer över 65 år öka med drygt 24 000 fram till 2040. Fram till 2020 ökar antalet i åldersgruppen 65-79 år med drygt 720 personer per år. Även efter 2020

beräknas en genomsnittlig ökning med 570 personer per år i denna åldersgrupp.

I staden som helhet kommer antalet personer över 80 år att minska något i början av prognosperioden. I Västerort sker minskningen i Hässelby-Vällingby, medan antalet i övriga stadsdelar ökar något. Fram till 2040 beräknas antalet personer över 80 år öka med drygt 8 500 personer vilket är en dryg fördubbling.

Antal personer i Västerort uppdelat i två åldersgrupper

	65-79 år				80- år			
	2014	2020	2030	2040	2014	2020	2030	2040
Västerort	21 920	26 260	31 750	37 650	8310	8360	12 950	16 870
Rinkeby-Kista	4080	4960	5930	6970	1050	1190	2130	2930
Spånga-Tensta	3350	3820	4600	5380	1120	1170	1780	2250
Hässelby-Vällingby	7190	8270	8850	10000	3290	2970	3770	4630
Bromma	7300	9210	12 370	15 310	2840	3040	5280	7060

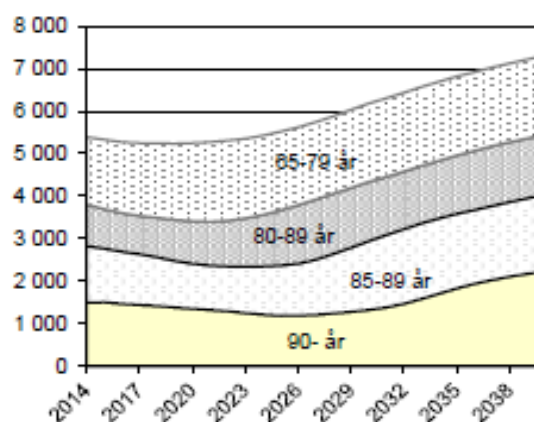
Källa: Sweco Framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2015-2040

Utveckling av äldreomsorgsbehovet i Västerort

Äldreomsorgstagare

2014, prognos 2015 - 2040

Totala antalet äldreomsorgstagare

Graf ur Swecos Framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2015-2040

Den senaste prognosen över äldreomsorgstagare² som bygger på det faktiska utfallet i september 2014, visar att det i Västerort som helhet kan förväntas en minskning med 137 personer fram till år 2020. Rinkeby-Kista är den enda stadsdelen i regionen som beräknas få ett ökat antal omsorgstagare på kort sikt. Fram till 2040 väntas antalet omsorgstagare öka med cirka 680 personer i Rinkeby-Kista, vilket motsvarar en ökning på nästan 70 procent. Även Bromma har en förväntad hög ökning av omsorgstagare, ca 1050 personer motsvarande 60 procent. Hässelby-Vällingby är den enda stadsdel som inte beräknas få någon ökning av antalet omsorgstagare.

Antal äldreomsorgstagare i regionen

					Förändring perioden 2014-2020	Förändring perioden 2014-2040
	2014	2020	2030	2040		
Västerort	5 387	5 250	6 180	7 310	- 3 %	36 %
Rinkeby-Kista	961	1060	1380	1640	10 %	70 %
Spånga -Tensta	771	760	890	1000	0 %	30 %
Hässelby-Vällingby	1966	1760	1720	1930	- 10 %	0 %
Bromma	1689	1660	2200	2740	0 %	60 %

Källa: Sweco Framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2015-2040

I Swecos rapport från 2012 framkommer att utrikesfödda äldre visar behov av omsorg i ett tidigare skede i livet. Denna grupp har även en något högre konsumtion av äldreomsorg. I Rinkeby-Kista utgör de utrikesfödda nära 60 procent av åldersgruppen 65-79 år vilket är den högsta andelen i staden. Även Spånga-Tensta utgör en av de stadsdelar med högst antal utrikesfödda äldre i staden med 35 procent i samma åldersgrupp. Ökningen av utrikesfödda äldre har gått snabbast i de invandrartäta områdena samt på Södermalm och prognosen visar att denna trend kommer att fortsätta.

I Swecos senaste rapport framkommer att hälsoutvecklingen kan förväntas komma att förbättras i samma grad som den ökade överlevnaden och att konsumtionen av äldreomsorg minskar som följd av hälsoförbättringen. Den förväntade ökningen av medellivslängden antas innebära flera år utan omsorg så att

² Omfattar personer med hemtjänst, vård- och omsorgsboende, hemvårdsbidrag, korttidsvård och dagverksamhet.

omsorgsbehovet förblir oförändrat i livets slutskede. Detta gäller inte för utrikesfödda personer där brukandet av äldreomsorgens resurser generellt sett startar tidigare och varar längre.

Framtida behov av bostäder för äldre i Västerort

Planeringsförutsättningar

Behovsutvecklingen inom äldreomsorgen de kommande åren ställer krav på en kontinuerlig och flexibel anpassning av stadens verksamheter. En långsiktig planering krävs för att anpassa stadens boenden för att möta framtida behov och önskemål. Förutom demografiska förändringar har också boendetiderna på vård- och omsorgsboenden blivit allt kortare vilket påverkar behovet av platser inom vård- och omsorgsboende. Enligt Swecos rapport 2014-10-27 "Boendetider vård- och omsorgsboenden i Stockholms stad" framkommer att cirka 48 procent av alla boendeperioder förväntas vara avslutade inom ett år.

Regionen kan inte förutse hur privata aktörer kommer etablera, alternativt avveckla, verksamheter vilket bidrar till osäkerhet i planeringen.

Ytterligare en svårighet är att en stor andel av fastigheterna i regionen inte klarar de myndighetskrav som ställs på boendets utformning och att Arbetsmiljöverket beslutar om förbud att utföra omvårdnadsarbete med vitesföreläggande. Inom tre av fyra stadsdelar i region Västerort finns omsorgsfastigheter som inte uppfyller de krav som myndigheten ställer. I Bromma har åtgärder redan vidtagits för de boenden som inte uppfyllt myndighetskraven.

Bebyggelsen i en stor del av Västerort, främst i Bromma och i Hässelby-Vällingby, består av trevåningshus utan hiss, vilket medför att många äldre får en sämre förutsättning för ett självständigt liv.

Det behöver skapas alternativ för de äldre som önskar och behöver ett mer tillgängligt boende. Sannolikt kommer det att finnas behov av en fortsatt utveckling av seniorboende och trygghetsboende i olika upplåtelseformer som ett komplement för personer som inte är i behov av heldygnsomsorg. I dagsläget finns tre trygghetsboenden inom regionen varav två i Bromma och ett i Hässelby-Vällingby.

Utifrån stadsdelsområdets befolkningsstruktur i Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta, med en stor andel utrikesfödda, kommer det i allt större utsträckning finnas behov av att utveckla mindre boendeenheter med olika språk- och kulturinriktningar.

Utrikesfödda personer med stora omsorgsbehov vårdas i hög utsträckning i hemmet, företrädesvis av anhöriga anställda av privata hemtjänstföretag som bedriver utförarverksamhet inom området, varför konsumtionen av hemtjänstinsatser är hög för målgruppen.

Vård- och omsorgsboende

Inom region Västerort finns i dagsläget tolv vård- och omsorgsboenden i egen regi eller med entreprenad drift, med totalt 773 bostäder varav 518 för äldre med demenssjukdom. Vid mätning i januari 2015 var totalt 10 av dessa bostäder outhyrda, vilket kan jämföras med mätning i januari 2014 då totalt 11 bostäder var outhyrda.

En konsekvens av valfrihetssystemet är att det inte längre är lika lätt att förutse den enskildes val av vård- och omsorgsboende. En majoritet av de äldre i Västerort, 70 procent enligt uppgifter avseende november 2014, väljer dock ett boende, kommunalt eller privat, inom regionen och oftast också inom den egna stadsdelen. I den del av Västerort som gränsar mot innerstaden finns tendens att välja boende i den egna stadsdelen eller mer centralt i staden.

I Västerort finns flera privata vård- och omsorgsboenden som ingår i valfriheten genom ramavtal med staden. Stadsdelarnas samlade bedömning är att utbudet av vård- och omsorgsboende inom regionen kan tillgodose behovet under de närmaste åren. Dock finns ett behov av upprustning av befintliga boenden, alternativt nybyggnad för att långsiktigt möta framtida behov och för att tillgodose dagens myndighetskrav. Generellt kan sägas att platser som avvecklas i vård- och omsorgsboende behöver ersättas.

Enligt Swecos prognos kan det i Västerort förväntas en minskning av omsorgstagare på vård- och omsorgsboende motsvarande 53 platser (- 4 procent) mellan 2014 och 2020 och under perioden 2014-2040 en ökning med cirka 527 platser (40 procent).

Antal äldreomsorgstagare på vård- och omsorgsboende

	2014	2020	2030	2040	Förändring perioden 2014-2020	Förändring perioden 2014-2040
Västerort	1323	1270	1480	1850	- 4 %	40 %
Rinkeby-Kista	216	230	320	420		
Spånga –Tensta	156	150	180	210		
Hässelby-Vällingby	490	440	410	480		
Bromma	461	440	570	740		

Källa: Sweco Framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2015-2040

För de äldre som flyttar till vård- och omsorgsboende ingår att skriva under ett hyresavtal och själva stå för det mesta av möbleringen. När inflyttning sker under en relativt kort tidsperiod, t ex i livets slutskede, kan detta leda till en viss problematik kring exempelvis kontraktsskrivande och möblering.

Behov av att utveckla äldreboenden med olika språk- och kulturinriktning kommer i allt högre utsträckning att finnas med tanke på den höga andelen utrikesfödda inom regionen.

I dagsläget köper regionens stadsdelar 19 platser i HVB-hem för personer över 65 år.

Regionen har för närvarande endast en person boende på SHIS, Stiftelsen Hotellhem i Stockholm.

Boende för äldre med särskilda behov - profilboende

Inom regionen finns från och med 2013, i egen regi 55 platser i vård- och omsorgsboende med psykiatrisk inriktning. Det är Liviagården i Hässelby-Vällingby med 29 platser och Mälarbackens profilboende med 26 platser. Stadsdelarna köper också platser i profilboende från privata vårdgivare med vilka staden har ramavtal.

Regionen ser ett behov av profilboende för äldre med dubbeldiagnoser som psykisk sjukdom och missbruk.

Korttidsvård

Inom regionen finns i dag två korttidsboenden i egen regi samt ett korttidsboende på entreprenad med sammanlagt 39 platser. Därutöver finns ett korttidsboende, Pensionat Kinesen, med fyra platser avsedda för avlastning av anhöriga som vårdar en demenssjuk närstående. Detta är en kommunövergripande verksamhet som drivs av Bromma stadsdelsnämnd.

Under 2014 köpte regionens stadsdelar sammanlagt 16 355 korttidsvårddygn vilket motsvarar cirka 45 helårsplatser. Detta är en ökning sedan 2013 med ca 5 helårsplatser. De korttidsplatser som finns i dag används i första hand för avlastning för anhöriga som vårdar en närstående och som växelvård för äldre som bor kvar hemma med stora omvårdnadsbehov och som behöver en återhämtningsperiod.

Regionen bedömer att behovet av korttidsvård inte kommer att öka ytterligare de närmaste åren. Ökningen har dock medfört att de korttidsplatser som finns inom regionen inte täcker behovet utan lediga platser måste sökas i andra regioner och kommuner.

Staden bör ta ett samlat ansvar för att tillgodose behovet av korttidsplatser för personer under 65 år. Yngre personer har andra behov och sociala nätverk och i dagsläget vistas dessa personer ofta på korttidsboenden tillsammans med äldre personer med t ex demensproblematik.

Boendetiderna i vård- och omsorgsboende är i många fall mycket korta. Vid inflyttning ingår att skriva hyresavtal och att stå för det mesta av möbleringen. Ett alternativ skulle kunna vara att inrätta en typ av äldreboende som är ett mellanting mellan korttidsvård och permanent boende.

Servicehus

Efterfrågan på servicehuslägenheter minskar. Bromma har avvecklat samtliga servicehus. I övriga delen av regionen finns fyra servicehus med sammanlagt 508 lägenheter, varav 80 i dagsläget är outhyrda. I Hässelby-Vällingby finns en efterfrågan på servicehuslägenheter medan övriga två stadsdelar ser svårighet att få lägenheter uthyrda. Regionen planerar för en anpassning av antalet servicehuslägenheter utifrån efterfrågan. Kista servicehus, med 181 lägenheter, har uthyrningsstopp under de närmaste åren pga att ett antal lägenheter ska användas för evakueringsändamål.

En mycket viktig fråga är servicehusens standard. Hygienutrymmena i regionens servicehus uppfyller inte Arbetsmiljöverkets krav. Ombyggnad krävs för att myndigheten ska godkänna att omvårdnadsarbete ska få utföras. Arbetsmiljöverkets beslut är förenade med höga vitesbelopp om de inte verkställs.

Regionerna har tidigare fått i uppdrag att föreslå ett servicehus som ska bestå så att de äldre som är i behov av och önskar servicehus utifrån sitt biståndsbeslut kan undvika att behöva flytta flera gånger vid omstruktureringar av servicehus. Förvaltningarna i Västerort kom då tillsammans fram till att föreslå Fristad servicehus, eftersom det varit föremål för upphandling och avtalet löper på lång tid.

Flexibelt boende

Äldreförvaltningen har i samband med tidigare boendepaner konstaterat att bland de mest eftersökta vård- och omsorgsboendena inom valfrihetssystemet ingår boenden som erbjuder olika typer av boendeformer. Dessa boenden har både seniorboende och vård- och omsorgsboende, vilket ger trygghet för den äldre att kunna bo kvar även vid stort omvårdnadsbehov.

Befintliga boenden - samt pågående och planerade förändringar

Rinkeby-Kista

Vård- och omsorgsboende	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Kista	93 varav 41 demens	Entreprenad till 2016+2+2.	Micasa
Rinkeby	32 varav 24 demens	Egen regi	Familjebostäder
Akalla	32 varav 16 demens	Entreprenad till 2017	Micasa

Servicehus	Antal lägenheter	Driftform	Fastighetsägare
Kista	181	Egen regi	Micasa

Enligt Sweco EuroFutures AB:s framskrivning av äldreomsorgsbehovet perioden 2015-2040, uppdaterad september 2014, så är Rinkeby-Kista den stadsdel i västerort där ökningen av äldreomsorgstagare procentuellt är störst fram till 2040. Antalet personer i Rinkeby-Kista över 65 år beräknas öka med cirka 1020 personer fram till år 2020 och med 4770 personer fram till år 2040. Antalet personer i behov av äldreomsorg förväntas öka med cirka 100 personer fram till år 2020. Av dessa beräknas 15 stycken behöva vård- och omsorgsboende. Totalt fram till år 2040 väntas omsorgstagandet öka med cirka 679 personer vilket motsvarar en ökning med nästan 70 procent jämfört med idag.

I Rinkeby-Kista utgör de utrikesfödda nära 60 procent av åldersgruppen 65 år och över vilket är den högsta andelen i staden. Utrikesfödda äldre har visat behov av omsorg i ett tidigare skede av livet än inrikes födda. Denna grupp har även en något högre konsumtion av äldreomsorg enligt Swecos rapport. Behov av att utveckla äldreboenden med språk- och kulturinriktning kommer i allt högre utsträckning att finnas.

Inom stadsdelen finns ett servicehus med totalt 181 lägenheter. Servicehuset har intagningsstopp sedan juni 2014. Inom området finns också tre vård- och omsorgsboenden, ett i egen regi och två i entreprenaddrift med totalt 157 lägenheter varav 81 för äldre

med demenssjukdom. I december 2014 var 4 av dessa bostäder outhyrda.

En konsekvens av valfrihetssystemet är att det inte är lika lätt som förr att förutse den enskildes val av vård- och omsorgsboende. En majoritet av de äldre i Rinkeby-Kista har dock hittills valt ett boende i den egna stadsdelen eller i övriga västerort.

Vård- och omsorgsboende

De platser som stadsdelen har räcker till för att fylla behovet och det har även varit flera tomma platser under året.

De fastigheter där äldreboendet i Rinkeby är beläget har sålts av Micasa till Familjebostäder som tog över driften 1 juni 2013. Husen är slitna och delar av fastigheterna är uthyrda till andra grupper. Blandningen av olika typer av hyresgäster har till viss del varit problematisk. Ungdomar samt personer med sociala problem har upplevts som störande för de äldre. Äldreboendet har under året koncentrerats till en huskropp vilket gjort att åtta av de tidigare 40 platserna har försvunnit. Förvaltningen planerar att bygga ett helt nytt vård- och omsorgsboende i Rinkeby som ska ersätta det nuvarande. Med tanke på det höga antalet utrikesfödda i stadsområdet är det viktigt att ett nyinrättat äldreboende i Rinkeby innefattar avdelningar med språk-/kulturinriktning utifrån aktuellt behov samt möjlighet till parboende. Behovet beräknas vara cirka 50 platser med heldygnsoomsorg.

De äldre utrikesföddas behov av heldygnsoomsorg har till stor del tillgodosetts genom hemtjänstinsatser utförda av anhöriga som anställts, företrädesvis, av privata hemtjänstföretag som bedriver utförarverksamhet inom området. På sikt kan man räkna med att fler av dessa äldre kommer att kunna tänka sig att flytta till ett vård- och omsorgsboende. Denna utveckling kommer troligtvis att vara kopplad till möjligheten att kunna välja äldreboende med språk- och kulturinriktning.

Kista vård- och omsorgsboende med 93 platser drivs på entreprenad av Attendo. Avtalet sträcker sig fram till hösten 2016 med förlängning två år i taget. Boendet har under året haft flera tomma platser och det finns för närvarande ingen kö.

Arbetsmiljöverket har vid en inspektion 2013 funnit att inget av badrummen i de 93 lägenheterna uppfyller krav för god arbetsmiljö och har ställt krav på ombyggnad. Förvaltningen har tillsammans med Micasa planerat för ombyggnad av samtliga

badrum, de boende kommer etappvis att evakueras till servicehuslägenheter i huskroppen bredvid som har anpassats för ändamålet. Hela ombyggnaden av vård- och omsorgsboendet beräknas vara klar till sommaren 2017 och Kista kommer att därefter att behållas som vård- och omsorgsboende. Behovet av platser finns och kommer på sikt att öka. Många äldre vill kunna bo kvar i sitt stadsdelsområde. Boendets placering, alldeles vid Kista centrum med närhet både till grönområden, tunnelbana, köpcentrum, kyrka, bibliotek och matställen, gör det attraktivt både för de äldre och deras anhöriga.

Akalla vård- och omsorgsboende med 32 platser, därav 16 demensplatser drivs även det som entreprenad av Attendo och det avtalet sträcker sig fram till hösten 2017. Boendet har mestadels varit fullt, för närvarande finns det ett par tomma platser. Även Akalla äldreboende har ett föreläggande från Arbetsmiljöverket om ombyggnad av badrummen i de flesta av lägenheterna. Tanken är att de boende på Akalla vård- och omsorgsboende ska evakueras till de anpassade lägenheterna på Kista servicehus under den kommande ombyggnaden när de boende från Kista vård- och omsorgsboende flyttat tillbaka.

HVB-hem

Stadsdelen köper för närvarande tre platser på HVB-boende för personer över 65 år. Dessa personer har bott länge i sina boenden och är överflyttade till äldreomsorgen från socialpsykiatri. Boendena drivs av privata aktörer i andra kommuner.

SHIS

Stadsdelen köper för närvarande även en plats på SHIS, Stiftelsen hotellhem i Stockholm för en person över 65 år.

Profilboende

Stadsdelsförvaltningen har inget eget profilboende utan köper platser. Bedömningen är att det finns behov av att kunna få tillgång till ytterligare platser i profilboende för personer med dubbeldiagnoser som psykiatrisk sjukdom kombinerat med missbruk.

Korttidsvård

Behovet av korttidsvård i stadsdelen bedöms inte öka närmaste året. Däremot behöver korttidsvården utvecklas för att möta kommande behov. Många av de äldre som i dag flyttar till ett vård- och omsorgsboende är så sjuka att boendetiden redan vid inflyttning beräknas bli kort. Att i dessa fall kräva

kontraktsskrivning och möblering av bostaden kan upplevas som oetiskt. Ett alternativ skulle vara att regionen inrättar en typ av äldreboende som är ett mellanting mellan korttidsvård och permanent boende.

Stadsdelen har inget eget korttidsboende utan köper platser. De flesta inom Västerort, företrädesvis Spånga-Tensta. Under 2014 har stadsdelsförvaltningen köpt 2983 korttidsdygn.

Servicehus

Det har länge varit en minimal efterfrågan på lägenhet i servicehus i stadsdelen och Kista servicehus med 181 lägenheter har under flera år haft runt 50 tomma lägenheter. Lägenheternas hygienutrymmen är också i behov av ombyggnation för att uppfylla arbetsmiljöverkets krav. De närmaste åren kommer inga servicehuslägenheter i Kista att förmedlas då lägenheterna behövs för evakueringar och omflyttningar av befintliga hyresgäster. I en av huskropparna har lägenheterna byggts om och anpassats för evakuering av de boende på Kista vård- och omsorgsboende där samtliga badrum ska byggas om. Denna ombyggnad beräknas vara klart till sommaren 2017. Enligt nämndbeslut 2012-12-12 ska servicehuset på sikt komprimeras till en huskropp. Detta innebär att Kista servicehus i framtiden kommer att bestå av 96 lägenheter.

Spånga – Tensta

Vård- och omsorgsboende	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Fristad vård- och omsorgsboende	22 demens	Entreprenad till 2015+2+2	Micasa
Elinsborgs vård- och omsorgsboende	37 demens	Entreprenad till 2016+2	Micasa

Korttidsvård	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Elinsborgs vård- och omsorgsboende <i>Linnean</i>	10	Entreprenad till 2016 + 2	Micasa

Servicehus	Antal lägenheter	Driftform	Fastighetsägare
Fristad	153	Entreprenad till 2016- 09- 30	Micasa
Tensta	48	Egen regi	Micasa

I dag finns en viss överkapacitet vid servicehusen i stadsdelen. I dialog med Micasa har förvaltningen framfört att omfattande renoveringsbehov av äldreboendenas och servicehusens lokaler föreligger. Vidare framhåller förvaltningen vikten av att hålla lokalerna väl underhållna och attraktiva för att minska de svårigheter som finns att hyra ut lägenheterna utifrån områdets socioekonomiska karaktär.

Det är även viktigt för staden och stadsdelen att hålla en hög boendestandard för att i kombination med en god arbetsmiljö leva upp till stadens ambition om att vara en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor.

Vård- och omsorgsboende

Vindskupan och Takåsen är demensboenden med sammanlagt 22 platser, belägna inom Fristad servicehus och drivs på entreprenad.

Elinsborg är demensboende med 37 platser, beläget inom Tensta servicehus och drivs på entreprenad.

De platser stadsdelen har på demensboenden har motsvarat efterfrågan under 2014, under vissa perioder har även en liten kö funnits.

Privata aktörer

Kavat Vård AB driver fem enheter i egen regi i anslutning till Tensta servicehus. En enhet är inriktade mot arabisktalande, med nio platser för somatiskt sjuka personer. Tre enheter är inriktade mot persisktalande med nio platser för somatiskt sjuka personer och 18 platser för personer med demensproblematik.

HVB-hem

Stadsdelen köper för närvarande 2,0 platser i annan kommun på HVB-boende för personer över 65 år.

Korttidsvård

Elinsborgs korttidsboende Linnean drivs på entreprenad av Kavat Vård AB, som också driver Elinsborgs vård- och omsorgsboende. Förvaltningen har haft en viss överetablering av demensplatser och periodvis har heller ingen kö funnits. Därför har ett tilläggsavtal till Kavat Vårds entreprenadavtal gällande driften av Elinsborg och korttidsboendet Linnean tecknats med överenskommelse om en neddragning av tre demensplatser, så länge efterfrågan av dessa inte finns. Samtidigt har korttidsplatserna utökats med tre platser för att möta stadens efterfrågan av sådana platser.

Under 2014 köpte förvaltningen totalt 1 137 korttidsvårdsdrygn, vilket motsvarar drygt tre helårsplatser.

Korttidsboendet Linnean får alltför många förfrågningar om att kunna ta emot personer yngre, eller mycket yngre, än 65 år för korttidsvård. Yngre personer har andra behov och sociala nätverk och i dagsläget får dessa personer vistas tillsammans med äldre personer med t ex demensproblematik. Staden bör därför ta ett samlat ansvar för att tillgodose behovet av korttidsplatser för denna målgrupp.

Servicehus

Lägenheterna i Tensta servicehus har en längre tid varit svåruthyrda och i dagsläget är sex av 48 lägenheter outhyrda. Under 2014 har antalet outhyrda lägenheter legat mellan fyra och åtta stycken, vilket är ett stort antal i förhållande till storleken på servicehuset.

I fastigheten finns, förutom Tensta servicehus, flera äldreboenden med dygnetruntomsorg. Två av husen behöver stambyte inom en snar framtid och då behöver också badrummen byggas om för att få standard som gäller för i dag.

Lägenheterna i Fristad servicehus har en längre tid varit svåruthyrda och i dagsläget är 12 av 153 lägenheter outhyrda. Under året har antalet outhyrda lägenheter legat mellan 11 och 22 stycken.

Tidigare år fick varje region i uppdrag att föreslå ett servicehus som ska bestå under den tid övriga övergår till att bli trygghetsboenden. Förvaltningarna i Västerort kom då tillsammans fram till att föreslå Fristad servicehus.

Fristad är byggt på 80-talet och har relativt god standard men det finns brister i hygienutrymmena på grund av att dessa är för små.

I huskomplexet finns, förutom servicehuset med 153 lägenheter, två gruppboenden för dementa och en demensdagvård. Utöver detta finns en mängd olika gemensamhetsutrymmen; en restaurang och ett bageri som drivs i egen regi som daglig verksamhet enligt LSS, hårfrisör, biblioteksfilial, fotvård samt affär.

Hässelby-Vällingby

Vård- och omsorgsboende	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Koppargården	145 platser, varav 87 demens	Egen regi	Micasa
Skolörten/Vallörten	48 demens	Egen regi	Micasa
Hässelgården	45 demens	Entreprenad	Micasa

Profilboende	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Liviagården	29	Egen regi	Micasa

Korttidsvård	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Skolörten	12	Egen regi	Micasa

Servicehus	Antal lägenheter	Driftform	Fastighetsägare
Skolörten	126	Egen regi	Micasa

Vård- och omsorgsboende

På Koppargårdens vård- och omsorgsboende, som drivs i kommunal regi, finns 145 lägenheter, fördelat på fem våningsplan. I januari 2015 stod tre personer i kö till vård- och omsorgsboendet.

Skolörtens vård- och omsorgsboende med demensinriktning (Vallörten) drivs i kommunal regi och har totalt 48 lägenheter. I januari 2015 fanns en kö på 5 personer till boendet.

Skolörtens vård- och omsorgsboende är i behov av upprustning då 16 av lägenheterna inte har godkända hygienutrymmen, dessutom har samtliga huskroppar dåliga personalutrymmen. En dialog förs med Micasa om Skolörtens vård- och omsorgsboendes (Vallörten) framtid.

Privata aktörer

Det finns flera privata aktörer som har framfört intresse av att bygga vård- och omsorgsboende i stadsdelsområdet. Bland annat planeras ett äldreboende med 24 platser i centrala Vällingby.

Under 2014 flyttade även Attendo in på de två översta våningsplanen, plan 7 och 8, i samma fastighet som Koppargården. Totalt kommer vård- och omsorgsboendet att erbjuda 58 platser, men i januari 2015 hade företaget ännu inte fått tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg, IVO, att driva vård- och omsorgsboende.

HVB

Under 2014 köpte Hässelby-Vällingby 4,5 helårsplatser i HVB, det rörde sig om sex olika personer.

Profilboende

Liviagården, med 29 platser, är ett vård- och omsorgsboende för äldre med psykiatrisk diagnos. Liviagården hade i januari 2015 ingen kö. Stadsdelsförvaltningen bedömer trots det att det finns behov av profilboende för personer med dubbeldiagnoser som psykiatrisk sjukdom kombinerat med missbruk.

Korttidsvård

Det finns 12 avlastnings- och korttidsplatser i stadsdelsområdet, beläget på Skolörtens servicehus. Antalet bedöms täcka behovet. Under 2014 köpte stadsdelsförvaltningen totalt 6488 korttidsvårdsdygn, vilket motsvarar omkring 18 helårsplatser.

Servicehus

Skolörtens servicehus drivs i kommunal regi och har 126 lägenheter. I januari 2015 fanns 12 tomma lägenheter varav 6 inflyttningsklara. Det finns en efterfrågan på servicehuslägenheter, i januari 2015 stod 15 personer i kö till plats på servicehuset.

Servicehuset är i behov av upprustning då hygienutrymmen inte uppfyller Arbetsmiljöverkets normer. Skolörtens servicehus består av åtta huskroppar. En upprustning skulle kunna genomföras genom en internevakuering, då en upprustning genomförs av en huskropp i taget. Hässelby-Vällingby stadsdelsförvaltning och Micasa för en dialog kring detta.

Bromma

Vård- och omsorgsboende	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Brommagården	36 varav 15 demens	Egen regi	Micasa
Mälarbacken	139 demens	Egen regi	Micasa
Sörklippan	44 demens	Egen regi	Micasa
Tallbacken	100	Entreprenad till 2015-10-31 Därefter återgång i egen regi.	Micasa

Profilboende	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Mälarbacken	26	Egen regi	Micasa

Korttidsvård	Antal platser	Driftform	Fastighetsägare
Mälarbacken	17	Egen regi	Micasa
Pensionat Kinesen KÖV ³	4	Egen regi	Micasa

Vård- och omsorgsboende

Blackebergs äldreboende har under hösten 2014 flyttats till nyrenoverade lokaler närliggande till Tranebergs trygghetsboende. I samband med flytten bytte boendet namn till Sörklippans vård- och omsorgsboende. Antalet lägenheter på boendet är oförändrat.

Tallbackens vård- och omsorgsboende drivs sedan hösten 2010 på entreprenad av Silverhemmen AB. Nuvarande avtalsperiod sträcker sig fram till 31 oktober 2015 och Tallbacken återgår därefter i kommunal regi. Bromma stadsdelsförvaltning bedömer att ett övertagande av verksamheten i egen regi innebär samordningsfördelar som möjliggör de förändringsarbeten som äldreomsorgen i Bromma står inför. Det innebär också ett betydande ekonomiskt tillskott genom en ökad försäljning av matportioner inför etableringen av ett nytt kök i anslutning till Mälarbackens vård- och omsorgsboende under hösten 2015.

Privata aktörer

Inom Tunets trygghetsboende planerar Micasa, tillsammans med Ersta Diakoni, en ombyggnad som ska ge 54 vård- och omsorgsplatser uppdelat på två enheter. Den ena enheten ska ha inriktning på finsktalande boende. Byggstart är planerad till 2015.

På Nockebyhöjden pågår planering inför ombyggnad av vård- och omsorgsboendet. Inflyttningsstopp är infört och ombyggnad beräknas tidigast klar 2016. Antalet lägenheter kommer att minska från 87 till 67 totalt. Även fördelningen mellan demens och somatik förändras. Efter ombyggnation planeras en ökning av demensplatser från 27 till 47 och en minskning av somatiska platser från 60 till 20. Minskningen av antalet somatiska platser täcks till viss del av det nya vård- och omsorgsboende som planeras på Tunet men kan också medföra att behovet av att köpa platser utanför stadsdelen kan komma att öka.

Bromma stadsdelförvaltning bedömer att behovet av boendeplatser kan tillgodoses inom den kommande tre-årsperioden med utgångspunkt utifrån det demografiska underlaget men också utifrån de boenden som finns och de som är planerade inom förvaltningens geografiska område.

HVB-hem

Stadsdelen köper för närvarande 8 platser på HVB-hem för personer över 65 år. Dessa personer har beviljats denna boendeform av socialpsykiatri innan 65 års ålder och har ofta bott länge i sina boenden. Boendena drivs av privata aktörer, de flesta belägna i andra kommuner. Ytterligare 6 personer bor kvar på HVB-hem men med beslut om permanent boende med heldygnsomsorg.

SHIS

Stadsdelen köper för närvarande inga platser på SHIS, Stiftelsen hotellhem i Stockholm.

Profilboende

Inom stadsdelen finns ett profilboende på Mälarbackens vård- och omsorgsboende med 26 platser som har inriktning psykiatri.

Inget ökat behov av profilboende eller speciella inriktningar kan ses utöver boenden för finsktalande som redan planeras i stadsdelen.

Korttidsvård

Inom stadsdelen finns i egen regi Mälarbackens korttidsvård med 17 platser uppdelat på två enheter för demens och somatik.

I Bromma finns även Pensionat Kinesen som är en kommunövergripande verksamhet med 4 platser för avlastning av anhörig som vårdar en närstående med demenssjukdom. Verksamheten har under 2014 flyttat till nyrenoverade lokaler inrymda i Sörklippans vård- och omsorgsboende.

Under 2014 köpte förvaltningen totalt 5747 korttidsvårddygn, vilket motsvarar cirka 16 helårsplatser.

Behovet av korttidsvårdsplatser är svårt att tillgodose inom Västerort utan lediga platser måste sökas inom hela Stockholms stad och i grannkommuner. Detta gäller speciellt somatiska platser.
